

Analyse van de zienswijzen die zijn binnengekomen op het voorlopig ontwerp omgevingsprogramma

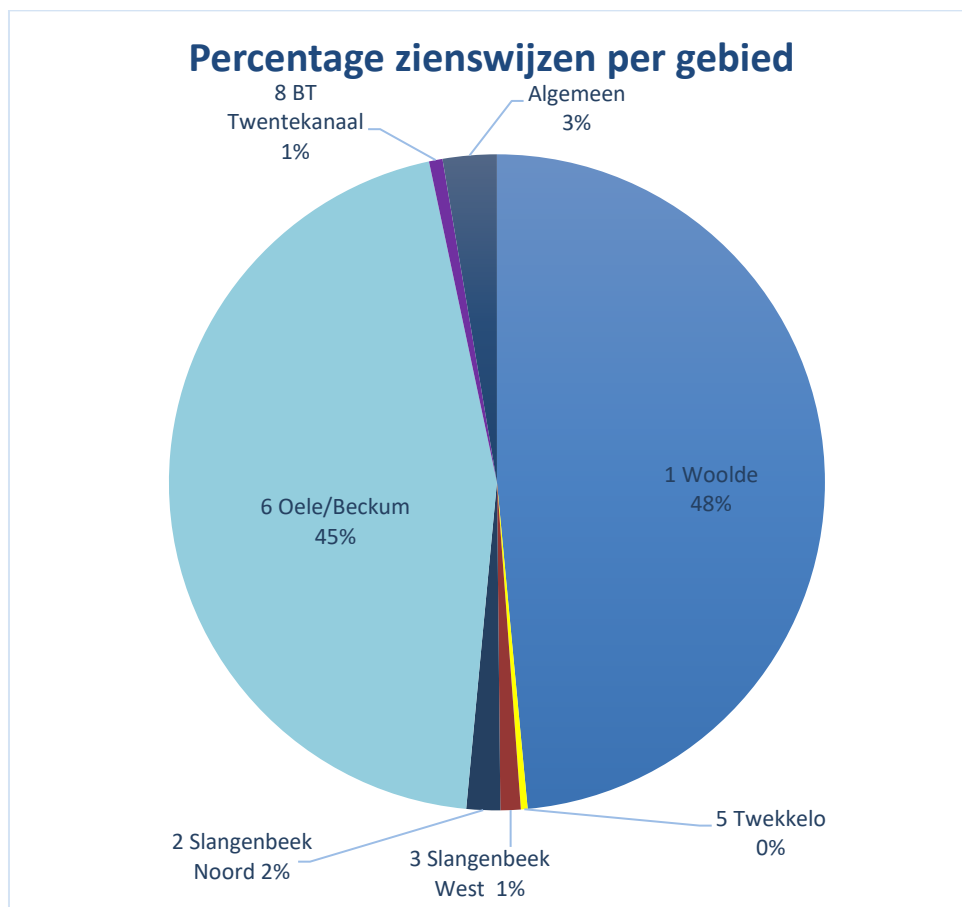
Bijlage 1

Er zijn 301 zienswijzen ingediend, waarvan een aantal via een belangenvertegenwoordiger van één of meerdere belanghebbenden. De belangrijkste conclusies die getrokken kunnen worden uit de zienswijzen over de zoekgebieden:

- **48 %** van de zienswijzen gaat over zoekgebied 1 Woolde. De zienswijzen zijn grotendeels ingediend door belanghebbenden in Borne, Hof van Twente en Hengelo (directe omgeving) en gaan over de twee zoeklocaties voor de windturbines. Veel zienswijzen zijn gelijklopend. Inwoners, bedrijven en belangenvertegenwoordigers spreken hun zorgen uit over de effecten die windturbines kunnen hebben op de gezondheid, natuur, ruimtelijke inpassing, effect op het landschap, veiligheid enz. Ook wordt er vaak gerefereerd aan (andere) normen die andere Europese landen hanteren voor windturbines. Belangrijkste die werd genoemd is de afstand tot gebouwde omgeving van 10 keer de tiphoogte. Ook van bewoners in het energiegebied zijn zienswijzen binnen gekomen. Die maken zich naast de effecten op de gezondheid ook zorgen over sociale isolatie, veiligheid ten gevolge van hangjongeren of brand. Overigens zijn de inwoners in de energiegebieden een aparte categorie. Voor de bewoners van de twee percelen in en vlak bij het energiegebied is de impact erg groot en zal uitkoop waarschijnlijk de meest wenselijke optie zijn. Ook zijn er zienswijzen binnen gekomen waarbij er geen sprake is van directe impact, maar waar zorg uitgesproken wordt over de regionale samenhang en precedentwerking.
- **45%** van de zienswijzen gaat over zoekgebied 6 Oele/Beckum en zijn ingediend door bewoners uit het gebied zelf, maar ook uit de directe omgeving. Veel zienswijzen zijn gelijklopend. De indieners geven aan dat ze zich bewust zijn dat Hengelo een bijdrage moet leveren aan de RES Twente, maar ze maken zich ook zorgen over wat de effecten zijn op het buitengebied als de windturbines niet gerealiseerd kunnen worden. Twee windturbines leveren een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen van Hengelo, waardoor er minder zonnenvelden nodig zijn om duurzame elektriciteit op te wekken. Als de twee windturbines niet gerealiseerd kunnen worden moeten die mogelijk gecompenseerd worden via zonnenvelden in het buitengebied (één windturbine levert evenveel energie als een zonnenveld (circa 15 tot 23 ha afhankelijk van de hoogte) Dat zal volgens indieners ten koste gaan van de leefbaarheid in het buitengebied. Verder spreken ze hun zorg uit dat gronden die nu bestemming agrarisch of natuur hebben bij realisatie van zonnenvelden een andere bestemming krijgen. Ook zijn ze van mening dat er afstemming moet zijn met omwonenden bij realisatie van zonnenvelden over de voorwaarden die zijn samengesteld door de Werkgroep Oele – Werkgroep Energie, onder andere over inpassing en afscherming die past bij het Twentse landschap.
- **2%** van de zienswijzen gaat over het zoekgebied 2 Slangenbeek Noord, waarvan 1 zienswijze namens Bewonersgroep Hengelo Noord die bestaat uit 17 leden. De indieners geven aan dat ze niet tegen opwek van hernieuwbare energie zijn. Ze hebben vooral bezwaar dat de gemeente de kavels hoger heeft gewaardeerd vanwege het groene uitzicht en, toen ze de woning betrokken, de eerste plannen voor zonnenvelden werden gepresenteerd. Dit ligt volgens indieners niet in lijn met het groene uitzicht en de dieren die zich in het gebied bevinden. De indieners willen dat de zonneladder wordt toegepast, waarbij vooral wordt ingezet op zon op dak en in de gebouwde omgeving. De bewoners zitten niet te wachten op zonnenvelden en willen ook niet mede-eigenaar zijn.
- **1%** gaat over zoekgebied 3 Slangenbeek West, waarvan 1 zienswijze namens 6 bewoners/families is ingediend. Indieners zijn van mening dat zonnenvelden het uitzicht en hun woongenot aangetasten. Verder geven ze aan dat er nu al problemen zijn met netcapaciteit en vragen zich af wat de gevolgen zijn voor de stabiliteit van het elektriciteitsnet als er zonnenvelden gerealiseerd worden. Daarnaast geven ze aan dat door de oprukkende woningbouw van Borne en Hengelo de natuur in het gebied in de verdrinking komt. Mede vanwege het groeiende aantal woningen, wordt het buitengebied veel intensiever gebruikt voor vrijetijdsbesteding. Dit gebied leent zich volgens hen niet voor zonnenvelden. Ook benoemen ze dat dit gebied zowel door Hengelo als Borne is aangewezen om zonnenvelden te kunnen realiseren. Dat vraagt om goede afstemming tussen beide gemeenten.

- **0%** gaat over het zoekgebied 5 Twekkelo. Er is 1 zienswijze binnengekomen van Vereniging Behoud Twekkelo (VBT), waarin zij aankondigden de samenwerking op te zeggen voor het thema energieopwekking. De VBT is van mening dat het gebied te zwaar belast wordt met de opgave voor duurzame elektriciteitsopwekking, omdat zowel Enschede als Hengelo een opgave bij het gebied neerleggen. Verder ontwikkelt Twence ook zonnevelden, die niet toegerekend worden naar het gebied, terwijl dit volgens VBT wel ten koste gaat van het gebied.
- **1%** van de zienswijzen gaan over het zoekgebied 8 BT Twentekanaal. Er zijn 2 zienswijzen binnengekomen die zich tegen de windturbines uitspreken, waaronder Thales. De zienswijzen hebben met name betrekking op de belemmering die een mogelijke windturbine heeft op de omgeving. Hoewel er zich maar 2 woningen in het gebied bevinden, is de afstand tot deze zoeklocatie en de woningen klein. Ook geeft een mogelijke windturbine volgens Thales belemmeringen op de bedrijfsvoering van het bedrijf. Er zijn inmiddels vanuit de RES Twente gesprekken gestart over verdiepend onderzoek. Deze verlopen constructief en Hengelo is hierbij betrokken.
- Voor het energiegebieden 7 Westermaat, 10 Oosterveld en 9 Timmersveld zijn geen zienswijzen binnen binnengekomen.
- **3%** van de zienswijzen zijn algemeen en hebben niet direct betrekking op de zoekgebieden. De indieners reageren op het voorlopig ontwerp omgevingsprogramma. Daarin wordt onder andere een voorstel gedaan om de CO₂ footprint van de gemeente inzichtelijk te maken. Dat het niet wenselijk is om zonnevelden te ontwikkelen in het Weusthagpark als onderdeel van het energiegebied langs de A1. Ook werden er complimenten gemaakt over de integrale beleidskaders, de visie van Hengelo op de wijze waarop duurzame elektriciteit opgewekt gaat worden en de keuzes die Hengelo daarbij maakt.

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het totaal aantal binnengekomen zienswijzen in verhouding tot de zoekgebieden.

Zoekgebieden	Aantal zienswijzen
1 Woolde	146
5 Tweekelo	1
3 Slangenbeek West	3
2 Slangenbeek Noord	5
6 Oele/Beckum	136
8 BT Twentekanaal	2
Algemeen	8
Eindtotaal	301

Wat is er gedaan met de zienswijzen?

Zoeklocaties voor windturbines

De zoeklocaties voor windturbines worden nu nog niet vrijgegeven als ontwikkellocaties. Eerst moet er meer inzicht komen in alle effecten op de omgeving, zoals gezondheid, natuur, landschap en eventueel andere effecten. De gemeente brengt deze in bij de RES Twente voor het opstellen van een omgevingseffectrapportage (OER). Een plan-milieueffectrapportage (MER) is onderdeel van de OER.

Pas na afronding van alle onderzoeken zal de raad op basis van de uitkomsten besluiten of zoeklocaties voor wind worden vrijgegeven als ontwikkellocaties als blijkt dat deze geen grote nadelige effecten hebben op de omgeving.

Er is een onafhankelijk onderzoek nodig voor de zoeklocatie voor een windturbine op Twentekanaal Zuid naar de exacte effecten op radarsystemen die Thales ontwikkelt en test in verscheidende stadia voor meerdere eindgebruikers. Deze locatie valt pas af als uit het onderzoek blijkt dat de effecten op de bedrijfsvoering ontoelaatbaar zijn.

Kaart met zoeklocaties

De kaart met zoeklocaties is aangepast. Voor het energiegebied langs de A1 zijn zoeklocaties toegevoegd volgens de uitkomsten van de verkenning die heeft plaatsgevonden in het kader van de 'Duurzaamheidsroute A35'.

Woningdichtheid Slangenbeek

De effecten van woningdichtheid op het zoekgebied in de Slangenbeek Noord is als bijlage toegevoegd als aanvulling op het locatieonderzoek. Dit heeft niet geleid tot een heroverweging. Dit blijft een zoekgebied waar we alleen maar kleinschalige zonnevelden toestaan die passen binnen het landschap en met betrokkenheid en acceptatie van omwonenden. Het ontwikkelen van zonnevelden komt alleen 'van onderop' en we kiezen in deze gebieden voor 100% lokaal eigenaarschap. Dat betekent dat energieprojecten, zoals een zonneveld, eigendom zijn van lokale bewoners en bedrijven.

Bezoek aan windlocaties

In het uitvoeringsprogramma is opgenomen dat er werkbezoeken worden georganiseerd naar verschillende windlocaties, zodat belangstellenden zelf kunnen ervaren wat de effecten van windturbines zijn.

Tool voor CO₂ foot print

We verkennen de mogelijkheid om een tool te ontwikkelen om de CO₂ footprint van Hengelo inzichtelijk te maken.

Landschappelijke inpassing

Voor een goede landschappelijke inpassing op basis van gebiedskenmerken betrekken we (externe) expertise van bijvoorbeeld een landschapsarchitect. Dit doen we samen met betrokkenen en belanghebbenden, bijvoorbeeld met Stichting Twickel.

Gewenste inpassing voor kleinschalige zonnevelden

Voor kleinschalige zoeklocaties voor zonnevelden zijn aanvullende voorwaarden opgenomen. Zodat er een afweging wordt gemaakt tussen zuid of oostwest georiënteerde opstelling van zonnevelden.

Stimuleren om daken zoveel mogelijk te benutten

Tevens gaan we onderzoeken hoe we kunnen stimuleren dat daken van bedrijven en particuliere woningen kunnen worden benut voor zonnepanelen met instrumenten zoals de WOZ. Of door te zorgen dat de businesscase rendabel wordt.

Kwaliteitsimpuls voor elektriciteitsnet, opslag en inzet smart grids

De energietransitie biedt ook kansen voor een kwaliteitsimpuls door verzwaring en verbetering van het elektriciteitsnet. We starten een pilot om de mogelijkheden voor de inzet van kleinschalige opslag en smart grids te verkennen.

Pilot met verticale panelen

We starten een pilot om op landbouwgronden verticale panelen te benutten om landbouwfunctie en bodemleven te behouden